

A HELYI PÉNZ MINT A HELYI GAZDASÁGFEJLESZTÉS ESZKÖZE

Árva-Tóth Adrienn

Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Kar

Pénzügy számvitel III.

Témavezető: Dr. Kosztópulosz Andreász egyetemi docens

TDK-dolgozat

Szeged, 2012. május 9.

National Development Agency
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

The project is supported by the European Union
and co-financed by the European Social Fund.

TEMATIKA

- A helyi pénz fogalma, céljai
 - A helyi pénz működése
 - A helyi pénz ellen és mellett: a duális pénzrendszer
 - A helyi pénz formai megvalósításai
 - Példák helyi pénzekre
-
- A helyi gazdaságfejlesztés és a helyi pénzek kapcsolata
 - A helyi pénz bevezetésének szereplői
 - A helyi pénz bevezetéséhez kapcsolódó egyéb fejlesztések

HELYI PÉNZ

○ Miért pénz?

- A pénz funkciói:
 - Elszámolási egység
 - Forgalmi eszköz
 - Fizetési eszköz
 - Felhalmozási eszköz
 - Világpénz
- Nem pénz, a pénzkibocsátás monopóliuma a Magyar Nemzeti Banké (MNB)
- Pénzhelyettesítő
- Fizetünk vele: forgalmi eszköz és egyes esetekben fizetési eszköz funkció

HELYI PÉNZ

- Miért helyi?

- korlátozott felhasználás: földrajzi terület vagy felhasználói kör
- nyílt vagy zárt elszámolás
- szociális vagy gazdasági célok

- Elsődleges célja

- jólét növelése: gazdasági kapcsolatok élénkítése, helyi termékek előállítása, munkahelyteremtés

A HELYI PÉNZ MŰKÖDÉSE

helyi lakos

- tudatos vásárlás
- kedvezmények

helyi kisboltos

- helyi beszerzési források

helyi kistermelő

- termeléssel kapcsolatos lokális kiadások, alternatív megoldások
- helyi sajátosságok kihasználása
- új vállalkozások = új munkahelyek

DUÁLIS PÉNZRENDSZER

- Kiegészítő pénz (complementary currency)
- Pénz hatalmi eszköz funkciója, spekulációs célok → helyi pénz csak forgalmi eszköz
- Indított átutalások 40%-a településen belül, kumulált 50%-a 50 km-en belül

A HELYI PÉNZ FORMÁI: UTALVÁNY

- Kedvezményes átváltás
- Könnyen kommunikálható üzenet
- Lakossági felhasználás

A HELYI PÉNZ FORMÁI: VÁROS KÁRTYA

- Biztosított a lokális jelleg: helyi vásárlók, helyi eladók
- Kedvezményes vásárlás
- Hűség-kártya, pontgyűjtő kártya

A HELYI PÉNZ FORMÁI: ELEKTRONIKUS PÉNZ

- Központi elszámolás
- Nincs nyomtatott pénz
- Fedezettel rendelkező vagy nem rendelkező
- Vállalatok közötti elszámolás

A „WÖRLG-I CSODA”, AUSZTRIA, 1930-AS ÉVEK

- 1929-es nagy gazdasági világválság
- 35%-os munkanélküliség
- 14 000 shilling értékben kuponok, melyek havonta 1%-ot vesztek az értékükből, ezért a forgási sebességük magasabb
- → gazdasági fellendülés, csökkenő munkanélküliség
- 1933-ban a Központi Bank betiltotta

A SVÁJCI WIR-BANK

- 1934-ben alakult, azóta is működik
- saját pénzneme a CHW, $1 \text{ CHW} = 1 \text{ CHF}$
- mikro-, kis- és közepes vállalatok (KKV-k)
- beruházási, fejlesztési hitelek alacsony kamattal
- csak bankszámlapénz, de a tranzakciók lebonyolításához csekkek

SOPRONI KÉKFRANK

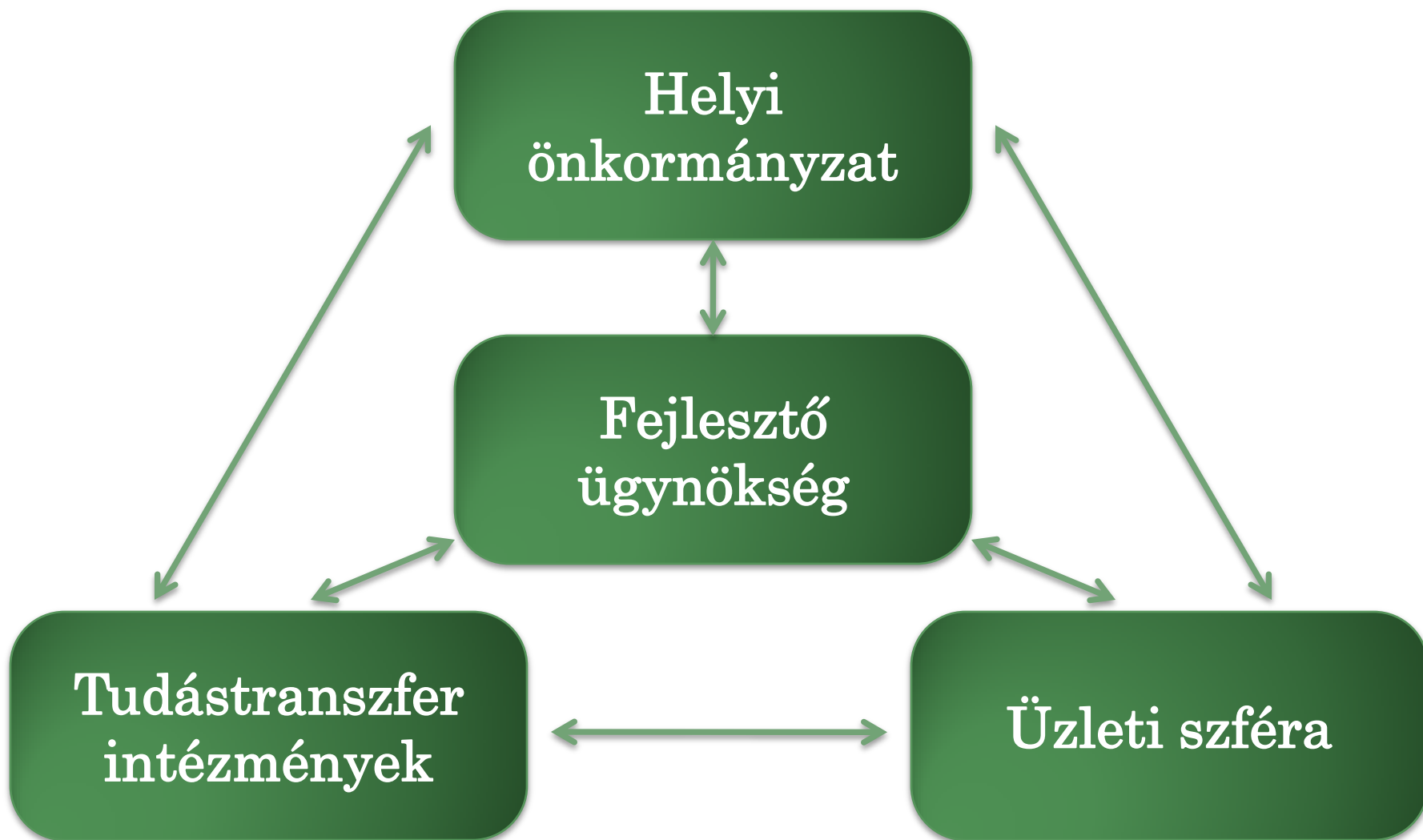
- 2009. szeptember 29.: HA-MI Összefogunk Európai Szövetkezet
 - Belépés: egy szövetkezeti tag ajánlásával
 - Rajka és Vidéke Takarékszövetkezet
 - Kékfrankos fizetés esetén kedvezmények
-
- Balatoni Korona

A HELYI PÉNZ A HELYI GAZDASÁG- FEJLESZTÉS TÜKRÉBEN

- Tudatos közösségi beavatkozás a helyi gazdasági folyamatokba
- Célja: a térség gazdasági teljesítményének illetve az ott élők életminőségének a javítása

A HELYI GAZDASÁGFEJLESZTÉS SZEREPLŐI

ÜZLETI SZFÉRA

Hálózat típusa	Szervezetek közötti hálózat	Szervezetek és fogyasztók közötti hálózat	Személyek közötti hálózat
Helyi pénz	WIR bank Első Magyar Klíringház	Chiemgauer, Berkshare, Soproni Kékfrank	Szívésségbank, Kalákakörök, LetSystem
Cél	vállalatok egymásra találásának meggyorsítása, meglévő kapcsolatok erősítése, új kapcsolatok létrejöttének elősegítése	termelők és a végső fogyasztók közötti lánc lerövidítése	szociális célok: tagok egzisztenciájának megszilárdítása, közösség fejlesztése
Bevonandó célcsoport	hazai KKV-k	helyi igényeket kielégítő vállalatok és a régió lakossága	régió lakossága
Célcsoport területileg körülhatárolható?	nem	igen	igen

A HELYI PÉNZHEZ KAPCSOLÓDÓ EGYÉB FEJLESZTÉSEK

- Helyi termékek előállítása
 - kihasználatlan erőforrások: munkaerő, termőföld, alternatív energiaforrások
 - függőség: élelmiszer, energia
- Közösségi tudat fejlesztése
 - egyén szintjén: vásárlói tudatosság
 - közösség szintjén: összefogás
- Gazdasági együttműködések
 - vállalkozási kultúra, vállalkozási kedv, vállalatok összefogása
 - ipari parkok, klaszterek, inkubátorházak
 - folyamatok egy része automatikus

ÖSSZEGZÉS

- Sok jó példa, de nehéz mérni
- Átmeneti vagy tartós jellegű
- Komplex fejlesztési projekt

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Jelen kutatási eredmények megjelenését „Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával” című, TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012 azonosítószámú projekt támogatja. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.